

Наукометрична база даних – бібліографічна і реферативна база даних, інструмент для відстеження цитованості наукових публікацій. Наукометрична база даних це також пошукова система, яка формує статистику, що характеризує стан і динаміку показників затребуваності, активності та індексів впливу діяльності окремих вчених і дослідницьких організацій.

Під наукометричною базою даних відкритого доступу розуміємо таку наукометричну базу даних, що є некомерційною та забезпечує відкритий доступ користувачів до її ресурсів та сервісів.

Основні наукометричні показники

Індекс цитування - прийнятий у науковому світі показник «значущості» праць вченого і являє собою число посилань на публікації вченого у реферованих наукових періодичних виданнях. SCI є одним з найпоширеніших наукометричних показників. Наявність у науково-освітніх організаціях вчених, які мають високий індекс цитування, говорить про високу ефективність та результативності діяльності вузу в цілому.

Індекс Хірша (h-index) - показник, запропонований в 2005 р. американськими фізиком Хорхе Хіршем з університету Сан-Дієго, Каліфорнія. Критерій заснований на кількості публікацій вченого і кількості цитувань цих публікацій, і розраховується за спеціальною формулою.

Імпакт-фактор (ІФ або ІФ) - формальний чисельний показник інформаційної значимості наукового журналу. Показник розраховується як кількість посилань у конкретному році на опубліковані в журналі статті за попередні 2-3 роки. Вважається, що чим вище значення імпакт-фактору, тим вищі наукова цінність та авторитетність журналу.

Наукометричні бази даних

Прикладом вільно доступних пошукових систем є Google Scholar, IndexCopernicus (IC), РІНЦ, BASE, CiteSeerx, WorldWideScience.org.

Google Scholar - є вільно доступною пошуковою системою, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. Google Scholar включає статті, що опубліковані в журналах, зберігаються в репозиторіях або знаходяться на сайтах наукових колективів чи окремих вчених.

В результаті пошуку формується список, в якому джерела (статті, книги, дисертації) розташовані залежно від місця публікації, ким створений документ, по частоті цитування і як недавно був процитований документ. Пошукова система Google Scholar повідомляє користувачеві назву, фрагмент тексту і гіперпосилання на документ. Посилання на безкоштовні повні тексти публікацій мають позначки [PDF]. Google Scholar містить відомості не лише про онлайнві, але і про друкарські статті. У списку результатів пошуку офлайнві статті мають позначку [Citation]. За гіперпосиланням «Cited by ...» можна отримати відомості про те, скільки і які саме документи посилаються на конкретну публікацію в межах бази даних. У списку результатів може бути декілька посилань на матеріали, що відносяться до однієї і тієї ж статті.

Доступ до цієї науко метричної бази здійснюється за адресою: <https://scholar.google.com.ua/> (далі режим доступу).

Index Copernicus (IC) — онлайнво наукометрична база даних з внесеної користувачем інформації, в тому числі наукових установ, друкованих видань і проектів, створена в 1999 році в Польщі. База даних має кілька інструментів оцінки продуктивності, які дозволяють відстежувати вплив наукових робіт і публікацій, окремих вчених або науково-дослідних установ. На додаток до продуктивності індекс Копернікус також пропонує традиційне реферування та індексування наукових публікацій. База даних знаходиться у веденні Index Copernicus International. Базу даних названо на честь Миколи Коперника.

Режим доступу: <http://www.indexcopernicus.com/>

Російський індекс наукового цитування (РІНЦ) на eLIBRARY.RU - національна інформаційно-аналітична система, безкоштовний загальнодоступний інструмент вимірювання та аналізу публікаційної активності вчених і організацій. У базу також включені доповіді на конференціях, монографії, навчальні посібники, дисертації. База містить відомості про вихідні дані, авторів публікацій, місцях їх роботи, ключові слова і предметні рубрики, а також анотації та при статейні списки

літератури. Хронологічне охоплення - з 2005 р. Загальний обсяг публікацій, що надходять у РІНЦ щорічно, складає більш 280 000 статей. Крім того, понад 2500 журналів представлені повними текстами, у тому числі 1400 журналів - у відкритому доступі.

Режим доступу: http://elibrary.ru/project_risc.asp

BASE – одна з найпотужніших систем пошуку академічних ресурсів відкритого доступу, представлених в Інтернеті, що підтримується бібліотекою університету Білефельда. Більш ніж 28 млн. повнотекстових документів з 1837 джерел з різної тематики, починаючи з 2004 р.

Режим доступу: <http://www.base-search.net/>

CiteSeerX – електронна бібліотека та пошукова машина та галузевий репозитарій для наукових та навчальних публікацій, перш за все в

галузі інформатики та інформаційних технологій.

Введена в дію у 2008 році, основана на принципах CiteSeer та доповнена новою інфраструктурою відкритого коду, SeerSuite, новими алгоритмами та їх реалізацією. Нещодавно була введена таблиця функція пошуку. Це було здійснено за допомогою Національного наукового фонду, HACA та Microsoft Research.

CiteSeerX є одним з кращих у світі репозитаріїв, у липні 2010 року займав перше місце у рейтингу Webometrics.

Режим доступу: <http://citeseer.ist.psu.edu/index>

WorldWideScience.org – глобальна наукова пошукова система.

Режим доступу: <http://worldwidescience.org/>

Існують комерційні міжнародні наукометричні платформи Scopus, Web of Science та ін., що дають можливість якісного оцінювання наукових праць, але до

значної кількості публікацій, що розміщені у цих базах для читачів доступ платний.

Scopus – найбільша в світі єдина реферативна база даних, яка оновлюється щодня і яка є найбільшою базою даних наукових публікацій без повних текстів. Вона забезпечує якісну підтримку в пошуку наукових публікацій і пропонує посилання на всі існуючі цитати з широкого обсягу доступних статей. Scopus охоплює понад 18 000 наукових журналів від 5 000 наукових видавництв світу. Scopus на відміну від Web of Science в процентному відношенні набагато ширше відображає природні науки і техніку - 80%. Вона є комерційною БД і повна її версія доступна тільки на умовах передплати через веб-інтерфейс. Однак існує можливість

перегляду ресурсів БД Scopus в обмеженому режимі Author preview (доступно: кількість представлених у БД статей автора, h-index, кількість цитувань, affiliation history).

Режим доступу: <https://www.scopus.com/>

Web of Science або **Web of Knowledge** — пошукова платформа, яка об'єднує реферативні бази даних публікацій у наукових журналах і патентів, у тому числі бази, що враховують взаємне цитування публікацій, що розробляється і надається компанії Thomson Reuters. Web of Science охоплює матеріали з природничих, технічних, біологічних, суспільних, гуманітарних наук і мистецтва.

Платформа володіє вбудованими можливостями пошуку, аналізу та управління бібліографічною інформацією.

Web of Science включає в себе понад 3 700 провідних журналів і понад 10100 наукових видань по всьому світу, в тому числі журналів відкритого доступу, і більше 110 000 матеріалів конференцій. Вона охоплює період з 1900 року в 256 дисциплінах.

У 2012 р. до рейтингу Web of Science потрапило 18 українських видань, 17 з яких видаються науковими установами НАН України.

Режим доступу: <http://thomsonreuters.com/>